

ОБРАЗОВАНИЕТО В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2020/2021 УЧЕБНА ГОДИНА

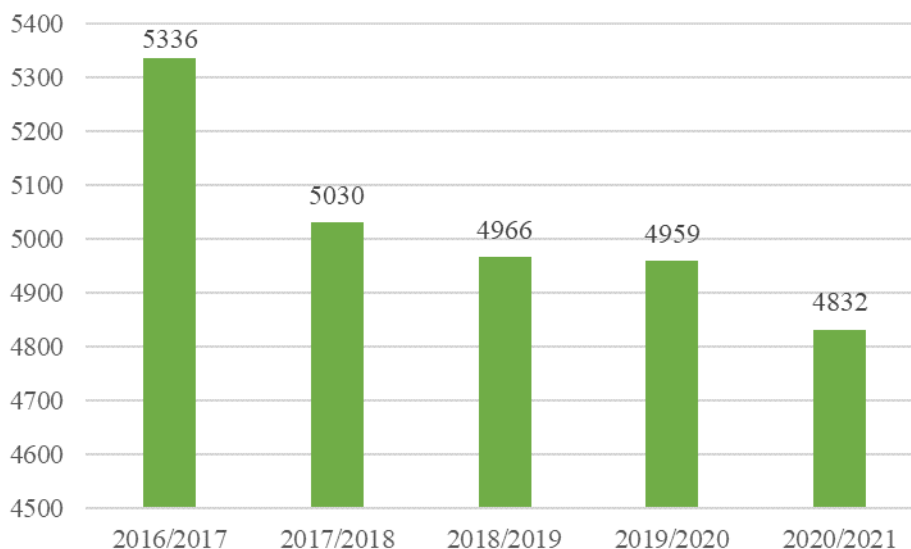
Основните резултати от проведените на територията на област Добрич от Националния статистически институт (НСИ) годишни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции, показват, че:

- През учебната 2020/2021 година в детски градини са записани 4.8 хил. деца, или с 2.6% по-малко в сравнение с предходната година.
- В началното образование (I - IV клас) се обучават 5.0 хил. ученици, а в прогимназиалното (V - VII клас) – 4.4 хиляди.
- Завършилилите средно образование през 2020 г. в общообразователни и професионални училища са съответно 482 и 375 ученици.
- Записаните в степен „професионален бакалавър“ на висшето образование за академичната 2020/2021 година са 656.

Предучилищно образование

През учебната 2020/2021 година броят на самостоятелните детски градини с директор в област Добрич е 82 при 1 823 за цялата страна. Броят на децата, настанени в детски градини през учебната 2020/2021 година, е 4 832, което е със 127, или с 2.6% по-малко в сравнение с предходната учебна година. Обхватът на децата в детските градини, изчислен чрез груповия нетен коефициент на записване¹, намалява с 1.0 процентни пункта, като през учебната 2020/2021 година достига 75.6% (за страната 78.1%).

Фиг. 1. Децата в детските градини



¹ Груповият нетен коефициент на записване на децата в детските градини се изчислява в проценти като отношение на броя на децата в детските градини във възрастовата група 3 - 6 години към броя на населението в същата възрастова група.

Средният брой деца в една детска градина за област Добрич е 59, като за градовете е значително по-голям - 136, а за селата - 23. Една група се формира средно от 20 деца, съответно 22 в градовете и 16 в селата. Средният брой деца, формиращи една група, през предходната година се запазва. Местата в детските градини на областта са 6 218. В област Добрич на 100 деца са осигурени 129 места при 108 за страната.

Педагогическият персонал, зает в детските градини, е 509, от които 480 са детски учители. В сравнение с предходната учебна година общият брой на педагогическия персонал намалява с 3.0%. През учебната 2020/2021 година 68.2% от педагогическия персонал е над 40 години, а само 2.4% са под 25 години.

Общо образование

Към 1.10.2020 година учебни занятия в област Добрич се водят в 57 общообразователни училища (при 1 948 за цялата страна), от които 1 начално, 34 основни, 5 обединени, 3 гимназии и 14 средни училища (СУ). В сравнение с предходната учебна година общият брой на общообразователните училища се запазва. Учениците са 12 123 разпределени в 600 паралелки. В една паралелка в общообразователни училища се обучават средно по 20 ученици (при 21 за цялата страна). В сравнение с предходната учебна година броят на учениците в общообразователните училища намалява се с 309 ученика, или с 2.5%.

През учебната 2019/2020 година 623 ученици са напуснали общообразователните училища в област Добрич, от които 419 в основното образование. Най-голям е относителният дял на учениците, които са заминали в чужбина - 251, или 40.3%, следван от дела на напусналите по семейни причини - 207, или 33.2%, и на напусналите поради нежелание да учат - 20.5%.

През 2020 г. основно образование в общообразователните училища са завършили 1 313 ученици, а средно образование - 482 души.

Относителният дял на децата в общообразователните училища, изучаващи чужди езици в началните класове (I - IV), е 79.8%, като от тях най-много изучават английски език - 89.7%.

Учителите (вкл. директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост) в общообразователните училища през учебната 2020/2021 година са 1 277. Жените преобладават в учителската професия, като съставляват 84.3% от общия брой на учителите в областта.

Към 1.10.2020 г. в областта функционират 3 частни общообразователни училища, като в тях са записани общо 162 ученици, или 1.3% от общия брой на учениците в общото образование.

Професионално образование и обучение

Професионалното образование и обучение в област Добрич през учебната 2020/2021 г. се осъществява в 9 професионални гимназии и 1 спортно училище. Общият брой на учащите в професионалното образование и обучение през тази учебна година е 3 114 и в сравнение с предходната учебна година нараства със 157, или с 5.3%.

В професионалното образование преобладават момчетата, които са 58.3% от общия брой на учениците в тази образователна степен.

През настоящата учебна година учителите (вкл. директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост) в професионалните училища са общо 265. Преобладаващата част от тях са жени (70.2%).

През 2020 г. средно образование в училищата по изкуствата, спортните училища, професионалните гимназии и професионалните училища с диплома са завършили 375 души, като завършилите в програми за придобиване на втора и трета степен професионална квалификация през 2020 г. са съответно 113 и 262 души.

При завършилите програми за придобиване на трета степен професионална квалификация най-висок е относителният дял на учениците, изучавали специалности в областите¹ „Услуги за личността“ - 33.5%, следван от този на учениците в „Стопански науки и администрация“ - 27.7%.

В програми за професионално обучение срещу заплащане за придобиване на степен на професионална квалификация в центрове за професионално обучение, професионални гимназии и професионални колежи в област Добрич са записани 297 лица на възраст 16 и повече години. По степени на професионална квалификация разпределението им е: първа степен - 250, втора степен - 38, трета степен - 9.

Придобилите степен на професионална квалификация (ПК) в област Добрич през 2020 г. са 266, като най-много са получили първа степен – 233 души.

Висше образование

През учебната 2020/2021 година за придобиване на образователно-квалификационна степен (ОКС) „професионален бакалавър“ в коледжите в област Добрич се обучават общо 656 души, от които български граждани са 568, или 86.6%. Жените са 61.6% от записаните студенти. През учебната 2020/2021 година броят на студентите в коледжите намалява с 10.4% в сравнение с предходната учебна година. Новоприетите студенти са 210 души, от които 86.2% са български граждани.

През 2020 г. ОКС „професионален бакалавър“ са придобили 159 студенти, от които 89.3% са български граждани. Най-много дипломирали се са в специалности от тесни области на образованието² „Образование“ – 32.7%, „Бизнес, администрация и право, интердисциплинарни програми и квалификации“ – 17.4% и „Технически науки и технически професии“ – 16.4.

Преподавателите в коледжите в Добрич са 30, като от тях на основен договор са 17, или 56.7%.

Образователна и научна степен „доктор“

Към 31.12.2020 г. в област Добрич се обучават общо 5 докторанти, като от тях 4 са жени. В областта новоприетите докторанти са трима. Няма придобили образователна и научна степен „Доктор“.

¹ За професионалното образование и обучение областите на образование са представени според Списъка на професиите за професионално образование и обучение (утвърден със Заповед № РД 09-413/12.05.2003 г. на министъра на образованието и науката).

² Съгласно Класификацията на областите на образование и обучение (КОО-2015, ДВ, бр. 46 от 17.06.2016 година).

Методологични бележки

Статистиката на образованието е изградена на базата на Регламент № 452 от 2008 г. на Европейския парламент и на Съвета относно изготвянето и развитието на статистиката на образованието и ученето през целия живот, действащата нормативна уредба на България в областта на образованието, Международната стандартна класификация на образованието (МСКО) - ревизия 2011 г. (ISCED 2011), и съпътстващите я методически ръководства.

МСКО е създадена да служи като рамка за класифициране на образователни дейности в определени програми и свързаните с тях квалификации в международно признати категории. Основните понятия и определения на ISCED са планирани да бъдат международно валидни и съпоставими в пълния обхват на образователните системи. Класификацията се основава върху три компонента: международно одобрени понятия и определения, класификационни системи и картографиране на образователни програми и свързаните с тях квалификации в страните по света.

Националният статистически институт провежда ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции.

Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учащи в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Провежданите в тях програми водят до придобиване на степен на образование и/или степен на професионална квалификация. Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

Чрез своите изследвания НСИ се стреми да установи броя на учащите в системата на образованието към определена дата на наблюдение. На тази основа се изчислява международно възприетият показател „степен на участие на населението в образователната система“ като относителен дял на записаните ученици от определена възрастова група към броя на постоянното население на страната от същата възрастова група.

Повече информация и данни за статистиката на образованието могат да бъдат намерени на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Образование и учене през целия живот“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=42).